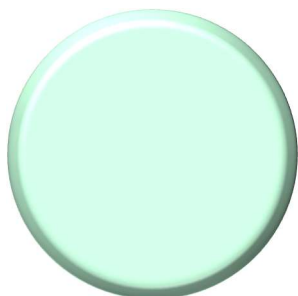

UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU

STALETÍ PROTKANÁ STRUNAMI

LETNÍ SEMESTR akademického roku 2022/2023

ZAHÁJENÍ: 3. března 2023

ČAS PŘEDNÁŠEK: 9.30–11.00 hod.

FORMA VÝUKY: prezenční

MÍSTO VÝUKY: HF JAMU (Koncertní sál)

Komenského nám. 6, Brno

CENA: 500,- Kč

Elektronická přihláška dostupná v Obchodním centru JAMU (13. 2. od 9.00 hod.–25. 2. 2023 vč.):

<https://is.jamu.cz/obchod/baleni/9042>

(kapacita: 50 osob)

STALETÍ PROTKANÁ STRUNAMI

- 3. března 2023** **POČÁTKY SÓLOVÉ HRY NA KONTRABAS I – JOHANN MATTHIAS SPERGER A JEHO DOBA**
prof. MgA. Miloslav Jelínek,
MgA. Marek Švestka, Ph.D.
- 10. března 2023** **POČÁTKY SÓLOVÉ HRY NA KONTRABAS II – ČESKÁ KONTRABASOVÁ ŠKOLA**
prof. MgA. Miloslav Jelínek,
MgA. Marek Švestka, Ph.D.
- 24. března 2023** **ÚLOHA A VYUŽITÍ KYTARY V KOMORNÍ HUDBĚ OD KLASICISMU PO SOUČASNOST**
prof. Mgr. Vladislav Bláha, ArtD.
- 31. března 2023** **TAJE HOUSLOVÉ VIRTUÓZNÍ HRY**
prof. MgA. František Novotný
- 14. dubna 2023** **VÝVOJ KYTARY OD NESTARŠÍCH NÁLEZŮ PŘEDCHŮDCŮ KYTARY, PŘES ZLATÝ VĚK KYTARY DO MODERNÍ DOBY**
prof. Mgr. Vladislav Bláha, ArtD.
- 21. dubna 2023** **VIOLA NAPŘÍČ STALETÍMI**
MgA. David Šlechta, Ph.D.
- 28. dubna 2023** **HISTORICKÝ VÝVOJ VIOLONCELLA**
MgA. Štěpán Švestka
- 5. května 2023** **ZAPOMENUTÝ SVĚT VIOLY D'AMORE**
MgA. David Šlechta, Ph.D.
- 12. května 2023** **VRCHOLNÁ DÍLA VIOLONCELLOVÉ LITERATURY**
MgA. Štěpán Švestka

PÁ 3. BŘEZNA 2023

MILOSLAV JELÍNEK, MAREK ŠVESTKA: POČÁTKY SÓLOVÉ HRY NA KONTRABAS I – JOHANN MATTHIAS SPERGER A JEHO DOBA

Kontrabas, nejhlubší z rodu smyčcových nástrojů, můžeme považovat z hlediska historického vývoje za nejmladší. Jeho podoba a ladění tak, jak je známe dnes, se ustálila až v průběhu 19. století, a to především zásluhou českých kontrabasistů. Rovněž počátky sólové hry se váží k území bývalé monarchie a českým umělcům. Toto historické období, které zahrnuje dvě století intenzivního technického i interpretačního vývoje kontrabasu, přináší mnoho zajímavých i překvapivých skutečností, se kterými budou posluchači seznámeni – nejen teoreticky, ale i prakticky.

PÁ 10. BŘEZNA 2023

MILOSLAV JELÍNEK, MAREK ŠVESTKA: POČÁTKY SÓLOVÉ HRY NA KONTRABAS II – ČESKÁ KONTRABASOVÁ ŠKOLA

Tato přednáška úzce naváže na předchozí téma se zaměřením na českou kontrabasovou školu.

PÁ 24. BŘEZNA 2023

VLADISLAV BLÁHA: ÚLOHA A VYUŽITÍ KYTARY V KOMORNÍ HUDBĚ OD KLASICISMU PO SOUČASNOST

Přednáška s ukázkami se bude zabývat úlohou a využitím kytary v komorní hudbě počínaje obdobím „zlatého věku kytary – Kytaromanie“, tj. od období přibližně 1810–1840, přes romantismus a 20. století, až po současnou komorní světovou tvorbu.

PÁ 31. BŘEZNA 2023

FRANTIŠEK NOVOTNÝ: TAJE HOUSLOVÉ VIRTUÓZNÍ HRY

Cesta houslisty od prvního setkání s nástrojem k plnému rozvinutí interpretačních možností, osvojování a zvládnání virtuózních smyků. Přednáška se bude zabývat přehledem těchto smyků a vysvětlením jejich obtížnosti, doplněna o praktické ukázky na skladbách světového houslového repertoáru.

PÁ 14. DUBNA 2023

VLADISLAV BLÁHA: VÝVOJ KYTARY OD NESTARŠÍCH NÁLEZŮ PŘEDCHŮDCŮ KYTARY, PŘES ZLATÝ VĚK KYTARY DO MODERNÍ DOBY

Přednáška se bude věnovat vývoji a historii konstrukce kytary a jejích předchůdců.

PÁ 21. DUBNA 2023

DAVID ŠLECHTA: VIOLA NAPŘÍČ STALETÍMI

Tato přednáška se věnuje hudebnímu nástroji jménem viola a seznámí posluchače s historií vývoje tohoto smyčcového nástroje, metodami výuk a kompozicemi pro něj určených (od baroka až po současnost). Podrobněji se zaměří na období přelomu 19. a 20. století nazývané též jako „Zlatý věk violy“ – počínaje zakladatelem anglické violové školy Lionelem Tertisem a německým všestranným hudebníkem Paulem Hindemithem konče. Závěrem zpracuje téma popisující vznik a vývoj violové hry v Čechách a na Moravě.

PÁ 28. DUBNA 2023

ŠTĚPÁN ŠVESTKA: HISTORICKÝ VÝVOJ VIOLONCELLA

Přednáška bude zaměřena na vývoj violoncella od 2. poloviny 16. století (viola da gamba – kytarové violoncello „Arpeggione“), přes 17. století (viola da bardone „baryton“), do 18. století (moderní podoba violoncella). Zaměří se na vývoj konstrukce předchůdců violoncella z hlediska používaných materiálů (rezonanční dřevo a jeho druhy, ladění strun a jejich počet, bodec), na vývoj strun (postup výroby středových strun a jejich rezonanční vlastnosti, ocelové struny a jejich vývoj v 2. polovině 20. století). Budou představeny také nejslavnější skladby pro předchůdce moderního violoncella a jejich skladatelé.

PÁ 5. KVĚTNA 2023

DAVID ŠLECHTA: ZAPOMENUTÝ SVĚT VIOLY D'AMORE

Téma této přednášky připomene posluchačům hudební nástroj, který svým magickým zvukem sice přilákal v minulosti řadu interpretů a inspiroval řadu významných skladatelů, ale v současnosti se takřka vytratil z povědomí hudební

veřejnosti. Co bylo příčinou tohoto poklesu zájmu o nástroj, jehož podmanivé zvukové kouzlo bylo pokládáno za poselství lásky a vtělilo se i do jeho názvu „viola d'amore“ – v českém překladu „viola lásky“ nebo „viola milostná“? Dále se zaměří nejen na historii vývoje tohoto nástroje, s jeho konstrukcí a ovládáním, ale rovněž naznačí odpověď na otázku o příčině historické proměnlivosti jeho využití v koncertní praxi.

PÁ 12. KVĚTNA 2023

ŠTĚPÁN ŠVESTKA: VRCHOLNÁ DÍLA VIOLONCELLOVÉ LITERATURY

Náplní této přednášky bude předvedení nejslavnějších skladeb pro violoncello z pera nejvýznamnějších skladatelů z období baroka až 20. století, jako jsou violoncellové suity J. S. Bacha, koncerty J. Haydna pro violoncello, nejslavnější sonáty pro violoncello z období klasicismu až 20. století (L. van Beethoven, J. Brahms, F. Schubert, D. Šostakovič), nejslavnější romantické koncerty pro violoncello (A. Dvořák, R. Schumann, E. Elgar, P. I. Čajkovskij, C. Saint-Saëns), sólové a virtuózní skladby pro violoncello (Z. Kodály, G. Casadó, N. Paganini, P. I. Čajkovskij, D. Popper).